

de Rechtspraak

Werkproces

BENOEMING BIJZONDERE CURATOR
O.G.V.
ART. 1:250 BW

de Rechtspraak

versie 1 april 2014
Laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014
onderwerp Werkproces benoeming bijzondere
curator o.g.v. art. 1:250 BW
pagina 2 van 14

Inhoudsopgave

-In welke gevallen kan een bijzondere curator worden benoemd?	Blz. 4
-De benoeming van de bijzondere curator	Blz. 6
-Na de benoeming van de bijzondere curator	Blz. 8
-De terechtzitting	Blz. 9
-Na de zitting	Blz. 10
-Bijlage: Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:250 BW	Blz. 11

Inleiding

Door de rechtbank en gerechtshoven is een werkproces voor benoeming en taakvervulling van bijzondere curatoren op grond van art. 1:250 BW opgesteld. Het werkproces is per 1 april 2014 van kracht en is door alle rechtbanken geïmplementeerd. Evaluatie van het werkproces is voorzien halverwege 2015.

Het werkproces bijzondere curator 1:250 BW beschrijft de werkwijze die bij de rechtbanken geldt in zaken waarin een bijzondere curator is/wordt benoemd. In de leidraad, die onderdeel uitmaakt van de richtlijn, is te lezen wat er van de benoemde bijzondere curator in 250-zaken wordt verwacht.

Uniform werkproces bijzondere curator ex artikel 1:250 BW¹

Benoeming bijzondere curator ex artikel 1:250 BW kan:

- a) op verzoek van een belanghebbende of ambtshalve;
- b) in aangelegenheden betreffende de verzorging en opvoeding van de minderjarige dan wel het vermogen van de minderjarige;
- c) bij strijd tussen belangen van de minderjarige en de belangen van de met het gezag belaste ouder(s) dan wel van de voogd(en);
- d) indien de rechter dit in het belang van de minderjarige noodzakelijk acht in aanmerking genomen de aard van de belangenstrijd;
- e) met het doel de minderjarige te vertegenwoordigen zowel in als buiten rechte.

Zie voor informatie over ieder van deze bestanddelen de Kluwer-editie Personen – en familierecht, Tekst & Commentaar, aantekeningen bij art 1:250 BW.

¹ Vastgesteld door het LOVF en het LOVF-hoven op 13 december 2013 respectievelijk 3 februari 2014

de Rechtspraak

versie 1 april 2014
Laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014
onderwerp Werkproces benoeming bijzondere
curator o.g.v. art. 1:250 BW
pagina 3 van 14

Belangenstrijd:

Blijkens jurisprudentie dient er sprake te zijn van een wezenlijk conflict met betrekking tot de opvoeding en verzorging van de minderjarige. Bij een geschil over de inhoud van een ouderschapsplan zal een conflict tussen de ouders vrijwel steeds aan de basis liggen van de verdeeldheid over een ouderschapsregeling. Het kan juist dan, zo volgt ook uit de wetsgeschiedenis, van belang zijn een bijzondere curator te benoemen die de stem van het kind vertegenwoordigt. Het conflict vormt, als het ware reeds vanwege het feit dat het tussen twee gezagdragende ouders bestaat, een belangenstrijd met de minderjarige, ook al gaat het niet om een geschil tussen de minderjarige en (een van) de ouders.

Het is uiteraard aan de rechter/raadsheer om te bepalen of er sprake is van een zodanige strijd, dat benoeming van een bijzondere curator geïndiceerd is.

Wie is belanghebbende?

Zie art. 798 Rv: degene op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft. Gedacht kan worden aan de minderjarige en zijn juridische ouders en daarnaast aan personen, die een ‘family life’ in de zin van art 8 EVRM hebben met de minderjarige (juridische ouder, biologische vader, pleegouder en onder bijzondere omstandigheden: grootouder, broer/zus), als het gaat om de eerbiediging van hun family life, maar ook aan een (gezins)voogdij-instelling of een vereniging die een tehuis exploiteert (blijkens MvT, Kamerstukken II 1991/92, 22487, nr. 3, p. 7).

Zie over het belanghebbendenbegrip ook [HR 21-05-2010, LJN BL7043](#) met annotatie Wortmann en Kluwer-editie Burgerlijke Rechtsvordering, T&C, aantekeningen op art 798 en recent de prejudiciële beslissing HR 12-09-2014, [ECLI:NL:PHR:2014:703](#).

De vraag wie nu precies als ‘rechtstreeks belanghebbende’ moet worden aangemerkt, zal uiteindelijk door de rechter worden beantwoord.

de Rechtspraak

versie 1 april 2014
Laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014
onderwerp Werkproces benoeming bijzondere
curator o.g.v. art. 1:250 BW
pagina 4 van 14

De volgende gevallen kunnen worden onderscheiden:

1. Het kind maakt gebruik van de informele rechtsingang (art 1:377g BW) en heeft een brief geschreven aan de rechtbank.
2. Het kind, niet vertegenwoordigd door een wettelijke vertegenwoordiger, maar voldoende wilsbekwaam, dient middels een advocaat een verzoekschrift in tot benoeming van een bijzondere curator.
3. De wettelijke vertegenwoordiger van de minderjarige dient namens het kind een verzoekschrift in tot benoeming van een bijzondere curator.
4. Een belanghebbende verzoekt om benoeming van een bijzondere curator voor het kind.
5. Hangende een procedure verzoekt een belanghebbende om benoeming van een bijzondere curator.
6. Hangende een procedure kan de rechter/raadsheer ambtshalve tot benoeming van een bijzondere curator overgaan.

Toelichting bij gevallen de 5 en 6 (verzoek belanghebbende/ambtshalve hangende een procedure):

In de lopende procedure bespreekt de rechter/raadsheer met partijen tijdens een zitting de mogelijkheid om ambtshalve een bijzondere curator te benoemen. Voorkomen moet worden dat partijen door de benoeming van een bijzondere curator ‘overvallen’ worden. Het verdient aanbeveling aan de ouders te vragen of zij ermee in kunnen stemmen dat de relevante stukken aan de bijzondere curator worden verstrekt, in geval van benoeming.

De rechtbank/het hof kan besluiten de minderjarige te horen over het verzoek tot benoeming van een bijzondere curator dan wel het voornemen van de rechter/raadsheer om ambtshalve een bijzondere curator te benoemen. Mogelijk is de minderjarige in een eerder stadium al gehoord en kan daarmee worden volstaan.

de Rechtspraak

versie 1 april 2014
Laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014
onderwerp Werkproces benoeming bijzondere
curator o.g.v. art. 1:250 BW
pagina 5 van 14

Procedures waarin de benoeming van een bijzondere curator geraden kan zijn:

- procedures waarin (wijziging) gezag, hoofdverblijf, omgang aan de orde is;
- echtscheidingsprocedure;
- ondertoezichtstelling;
- ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing.

Benoeming van een bijzondere curator kan in alle fasen van de procedure.

de Rechtspraak

versie 1 april 2014
Laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014
onderwerp Werkproces benoeming bijzondere
curator o.g.v. art. 1:250 BW
pagina 6 van 14

De benoeming van de bijzondere curator

De rechter/raadsheer, die de minderjarige en/of de ouders heeft gehoord, beslist aan de hand van de wettelijke criteria tot (ambtshalve) benoeming van een bijzondere curator.

De rechter/raadsheer kan een ieder tot bijzondere curator benoemen die hij daartoe geschikt acht en waar mogelijk zou dat iemand kunnen zijn die reeds bij het gezin is betrokken en tevens ter zake van het desbetreffende conflict deskundig is.

Bij bijzondere omstandigheden kunnen twee bijzondere curatoren worden benoemd, bijvoorbeeld een advocaat en een orthopedagoog of psycholoog.

Om in aanmerking te komen voor een toevoeging dient de bijzondere curator ingeschreven te zijn in het register van de Raad voor Rechtsbijstand. In dat register staan bij de Raad ingeschreven advocaten en anderen (te denken valt aan psychologen en orthopedagogen) waarmee de Raad een overeenkomst heeft gesloten.

De rechtspraak merkt dat er een probleem bij de benoeming van anderen dan advocaten (orthopedagogen en psychologen);er staan onvoldoende orthopedagogen en psychologen in het register ingeschreven.

Op dit moment onderzoekt de Raad voor Rechtsbijstand hoe de vergoeding van orthopedagogen en psychologen in lijn kan komen met het Besluit Vergoedingen Rechtsbijstand. De minister is op dit punt in zijn antwoord op Kamervragen duidelijk geweest: ook de orthopedagogen en psychologen die een overeenkomst met de Raad voor Rechtsbijstand hebben gesloten, bijvoorbeeld als mediator, dienen voor benoeming als bijzondere curator in aanmerking te kunnen komen.²

Een griffiemedewerker belt met een bijzondere curator van de lijst en vraagt of deze in de zaak in kwestie vrij staat om tot bijzondere curator benoemd te worden. Bij de keuze van de bijzondere curator wordt rekening gehouden met de aard van het conflict en de achtergrond van de bijzondere curator (advocaat, pedagoog, psycholoog, orthopedagoog) en met de woonplaats van de minderjarige en de partijen/belanghebbenden. Het is niet de bedoeling dat een kantorgenoot van degene die als advocaat optreedt in een rechtsgeding tot bijzondere curator wordt benoemd. Er dient voorafgaand aan de benoeming in beginsel geen contact tussen de bijzondere curator en de minderjarige en/of belanghebbenden/partijen te hebben plaatsgevonden.

² Kamerstukken I 2008/2009, 30 145, nr. E

de Rechtspraak

versie 1 april 2014
Laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014
onderwerp Werkproces benoeming bijzondere
curator o.g.v. art. 1:250 BW
pagina 7 van 14

Uitzondering hierop vormt de situatie waarin de bijzondere curator reeds een vertrouwensband heeft met de minderjarige (en om die reden tot bijzondere curator wordt benoemd).

De griffiemedewerker vraagt de beoogde bijzondere curator of hij/zij de tijd heeft om het verslag van bevindingen binnen vier weken in te dienen. Is dit niet het geval dan dient een andere bijzondere curator te worden benaderd. Afhankelijk van de aard en/of omvang van het geschil kan deze termijn worden verruimd.

De bijzondere curator wordt bij tussenbeschikking benoemd. In de beschikking wordt aangegeven wat er van de bijzondere curator wordt verwacht door het formuleren van een concrete taakomschrijving.

Die taakomschrijving dient zich toe te spitsen op het voorliggende geschil. In echtscheidingszaken kan de taakomschrijving zich ook richten op bemiddeling bij de totstandkoming van het ouderschapsplan.

Naast de taakomschrijving dient de bijzondere curator zich te houden aan de aanwijzingen die omschreven staan in de Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:250 BW (zie bijlage), die met de beschikking, waarin de bijzondere curator is benoemd, wordt meegezonden.

In de beschikking kan de rechtbank/het hof aangeven dat het noodzakelijk is dat de bijzondere curator een gesprek voert met een derde (bijvoorbeeld school, pleegouders, gezinsvoogd). De rechtbank/het hof kan daarbij ook aangeven met welke derde een gesprek gewenst is.

Voorts kan aan de bijzondere curator binnen het kader van de opdracht verzocht worden al datgene te doen wat in het belang van de minderjarige kan worden geacht en staat het hem ook vrij op eigen initiatief een gesprek met een derde te voeren, als wordt ingeschat dat deze derde belangrijke informatie kan verschaffen.

De rechtbank/het hof/griffie zal bij de toezending van de beschikking ervoor zorg dragen dat:

- de bijzondere curator de beschikking krijgt over de actuele adresgegevens van de belanghebbenden (en eventueel te benaderen derden);
- de bijzondere curator de beschikking krijgt over alle door de rechtbank relevant geachte stukken (dit behoeft voorafgaande toestemming van partijen/belanghebbenden);

de Rechtspraak

versie 1 april 2014
Laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014
onderwerp Werkproces benoeming bijzondere
curator o.g.v. art. 1:250 BW
pagina 8 van 14

- de bijzondere curator op de hoogte is van de procedures die ten tijde van de benoeming lopen en waardoor de belangen van de minderjarige mogelijk worden geraakt.

Na de benoeming van de bijzondere curator

De zaak wordt na de benoeming van de bijzondere curator pro forma aangehouden voor een termijn van in beginsel vier weken na de benoeming.

De bijzondere curator dient binnen vier weken na zijn benoeming in vijfvoud een schriftelijk verslag te doen van zijn bevindingen en daarbij tevens een standpunt over het verzoek in te nemen. Het verslag dient te voldoen aan de eisen die daaraan gesteld worden in de Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curator (bijlage). Het verslag kan eventueel vergezeld worden van een namens de minderjarige(n) gewenst verzoekschrift.

Het verslag wordt zonder voorafgaande goedkeuring van belanghebbenden aangeboden aan de rechtbank/het hof.

Uitstel van de termijn van indiening van het verslag betekent een onnodige vertraging van de procedure en mogelijk ook uitstel van de zitting. Indien de bijzondere curator door omstandigheden gelegen in het onderzoek niet in staat is het verslag tijdig in te dienen, kan er – onderbouwd – om uitstel worden verzocht. Afhankelijk van de aard van het uitstelverzoek bepaalt de rechtbank/het hof of de zaak opnieuw pro forma zal worden aangehouden dan wel op een zitting wordt gepland.

Na ontvangst van het verslag zendt de rechtbank/het hof het verslag aan partijen/belanghebbenden met het verzoek daarop binnen veertien dagen te reageren. Bij overeenstemming kan de zaak schriftelijk worden afgedaan. Indien dit niet het geval is, wordt de zaak op een zitting gepland.

De bijzondere curator krijgt ook kopieën van de inhoudelijke stukken, die na indiening van het verslag zijn ingediend en van belang zijn voor de behandeling ter zitting. Hierbij valt te denken aan raadsrapporten, gewijzigde verzoeken e.d.

de Rechtspraak

versie 1 april 2014
Laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014
onderwerp Werkproces benoeming bijzondere
curator o.g.v. art. 1:250 BW
pagina 9 van 14

Verzoeker(s)/partijen/belanghebbenden worden opgeroepen voor de zitting, alsmede de Raad voor de Kinderbescherming in zaken waarin de Raad een adviesfunctie heeft. In dat geval wordt ook aan de Raad het verslag van de bijzondere curator toegezonden.

De terechtzitting

De bijzondere curator heeft een andere positie dan een advocaat van belanghebbenden/partijen en verschijnt daarom over het algemeen niet in toga. Dit kan anders zijn bij het verrichten van proceshandelingen.

Indien de rechtbank/het hof dit gewenst en/of noodzakelijk acht, zal de minderjarige (opnieuw) opgeroepen worden om te worden gehoord. Ook minderjarigen jonger dan 12 jaar kunnen worden gehoord, mits zij voldoende in staat worden geacht hun mening kenbaar te maken c.q. voldoende 'rijp' worden geacht. De rechter/raadsheer geeft tijdens de mondelinge behandeling kort en zakelijk weer wat de minderjarige heeft verklaard.

Verzoeker(s), belanghebbenden/partijen, de bijzondere curator (en de Raad voor de Kinderbescherming) worden in de gelegenheid gesteld hun standpunt naar voren te brengen. Hoor en wederhoor vindt plaats.

De rechtbank/het hof sluit de mondelinge behandeling en deelt mede wanneer uitspraak zal worden gedaan.

In de gevallen 1, 2, 3 en 4 worden de termijnen als genoemd in artikel 7 van het procesreglement overige (boek 1) zaken gehanteerd.

In de gevallen 5 en 6 worden de termijnen genoemd in het toepasselijke procesreglement (gezag en omgang, scheiding, civiel jeugdrecht) gehanteerd.

de Rechtspraak

versie 1 april 2014
Laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014
onderwerp Werkproces benoeming bijzondere
curator o.g.v. art. 1:250 BW
pagina 10 van 14

Na de zitting

Rechter/raadsheer en griffier zorgen voor een (eind)beschikking. De griffie zorgt voor verzending van de beschikking aan de belanghebbenden/partijen, de bijzondere curator (en de Raad voor de Kinderbescherming).

Hoger beroep

Wanneer een hoger beroepsprocedure volgt, zal opnieuw verzoek om toevoeging aan de orde zijn.

de Rechtspraak

versie 1 april 2014
Laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014
onderwerp Werkproces benoeming bijzondere
curator o.g.v. art. 1:250 BW
pagina 11 van 14

Bijlage

Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:250 BW

Werkwijze

Blijkens de tekst van 1:250 BW vertegenwoordigt de bijzondere curator de minderjarige zowel in als buiten rechte. De bijzondere curator heeft primair een bemiddelende rol en dient door middel van gesprekken met de minderjarige en de ouders/voogd(en) te trachten het conflict/de belangenstrijd in der minne op te lossen. De bijzondere curator kan een afzonderlijke procedure opstarten als hij dit in het belang van de minderjarige acht. Doorgaans zal de bijzondere curator betrokken worden in een lopende procedure. Het conflict kan betrekking hebben op omgang, hoofdverblijf of gezag. In de beschikking van de rechtbank wordt de taak van de bijzondere curator zo concreet mogelijk omschreven.

Ook in een lopende procedure is de bijzondere curator een taak toebedacht als bemiddelaar, waarbij de mening van het kind naar voren wordt gebracht bij zijn ouders dan wel voogd(en). In echtscheidingsprocedures kan de bijzondere curator - al dan niet in overleg met een mediator - een rol spelen bij het opstellen van het ouderschapsplan door de ouders (en de mediator) op de belangen en rechten van het kind te wijzen. Bij gebrek aan resultaat kan de bijzondere curator zo nodig de rechter vragen een regeling te treffen op grond van art. 1:253a en/of 377g BW.

In zaken waarin minderjarige(n) van 12 jaar of ouder zijn betrokken, zal ook een persoonlijk gesprek met het kind/de kinderen dienen plaats te vinden. Indien de betrokken minderjarige de leeftijd van 12 jaar nog niet heeft bereikt, maar wel in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen, met andere woorden indien de minderjarige voldoende 'rijp' wordt geacht, dient ook met deze minderjarige een gesprek te worden gevoerd. Indien een gedragsdeskundige wordt benoemd kan een contact met het kind, b.v. in aanwezigheid van (een) ouder(s), al geïndiceerd zijn vanaf de babyleeftijd. Het nut van dit contact kan gelegen zijn in het observeren van de interactie tussen ouder(s) en kind.

De bijzondere curator dient ervoor te zorgen dat de belangen van het kind zo goed mogelijk belicht worden, dat het kind zich gehoord voelt en dat zijn belangen worden meegewogen in de belangenstrijd/het conflict. Van de bijzondere curator wordt

de Rechtspraak

versie 1 april 2014
Laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014
onderwerp Werkproces benoeming bijzondere
curator o.g.v. art. 1:250 BW
pagina 12 van 14

verwacht dat hij ten opzichte van het kind zijn rol op leeftijdsadequate wijze uitlegt en toelicht.

De bijzondere curator licht het kind in dat hij ook met anderen (ouders, voogd(en), derden) zal gaan praten en legt uit waarom hij dit doet. De bijzondere curator benadrukt ten opzichte van de minderjarige zijn neutrale, onafhankelijke positie.

De rechtbank verwacht van de bijzondere curator dat deze met alle belanghebbenden/partijen (meestal het kind/de kinderen en de ouders) afzonderlijk een persoonlijk gesprek heeft. Onder bijzondere omstandigheden kan de bijzondere curator volstaan met een telefonisch contact indien een persoonlijk contact uitgesloten of onhaalbaar is. In het verslag dient gemotiveerd te worden aangegeven waarom een persoonlijk contact niet tot de mogelijkheden behoorde.

Naast gesprekken met de ouders en minderjarige(n) kan het onder omstandigheden noodzakelijk zijn dat de bijzondere curator een gesprek voert met een derde (school, pleegouders, gezinsvoogd e.d.). De rechtbank zal dit in de benoemingsbeschikking aangeven en zal in dat geval ook vermelden met welke derde een gesprek gewenst is. Overigens staat het de bijzondere curator vrij om op eigen initiatief een gesprek met een derde te voeren, als wordt ingeschat dat deze derde belangrijke informatie kan verschaffen.

Voorts wordt de bijzondere curator verzocht om binnen het kader van de opdracht en taakomschrijving al datgene te doen wat in het belang van de minderjarige kan worden geacht.

Het verslag

Het verslag bestaat uit een weergave van de gevoerde gesprekken, een weergave van de overige bevindingen van de bijzondere curator en een onderbouwd standpunt over het verzoek en over een eventueel verweer.

Voort dient de bijzondere curator zich uit te laten of voldaan is aan de wettelijke vereisten die aan het verzoek worden gesteld. Daarnaast vermeldt de bijzondere curator of hij gelet op het resultaat van de gesprekken toewijzing van het verzoek al dan niet in het belang van de minderjarige acht en onderbouwt hij dit standpunt.

de Rechtspraak

versie 1 april 2014
Laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014
onderwerp Werkproces benoeming bijzondere
curator o.g.v. art. 1:250 BW
pagina 13 van 14

Indien het uitvoeren van een onderzoek onmogelijk is gebleken, dan dient de bijzondere curator de redenen van deze onmogelijkheid te vermelden.

Indien zich internationale privaatrechtelijke aspecten voordoen (bijvoorbeeld bij één of meerdere buitenlandse nationaliteiten) wordt van de bijzondere curator verwacht dat hij het verzoek toetst aan Boek 10 BW.

Indien het Nederlandse recht niet van toepassing is op het verzoek, wordt van de bijzondere curator verwacht dat hij zich uitlaat over de inhoud van het toe te passen buitenlandse recht, onder vermelding van de betreffende buitenlandse wetsartikelen en de gevolgen hiervan voor de procedure.

Termijn van indiening van het verslag

De bijzondere curator dient binnen vier weken na zijn benoeming bij de rechtbank in vijfvoud het schriftelijke verslag van zijn bevindingen in te dienen.

Uitstel van de termijn van indiening betekent een onnodige vertraging van de procedure. De bijzondere curator dient zich dan ook aan de termijn van vier weken te houden en dient zich bij aanvaarding van de taak te realiseren dat dit van hem verwacht wordt.

Indien (in uitzonderingsgevallen) het verslag door omstandigheden van het onderzoek niet tijdig kan worden ingediend, dan onderbouwt de bijzondere curator het uitstelverzoek en geeft hij aan binnen welke termijn het onderzoek en verslag afgerond kunnen zijn. Afhankelijk van de aard van het uitstelverzoek, bepaalt de rechtbank, of de zaak opnieuw pro forma zal worden aangehouden dan wel op een zitting wordt gepland.

De rechtbank zendt het verslag door aan belanghebbenden/partijen en hun advocaten.

De zitting

Indien de minderjarige 12 jaar of ouder is en nog niet door de rechtbank is gehoord, zal deze worden opgeroepen. Het horen van het kind kan voorafgaand aan de zitting plaatsvinden of apart tijdens een zogenaamd kindgesprek/ minderjarigenverhoor of kinderverhoor. Als de bijzondere curator het zinvol acht dat een minderjarige, jonger dan 12 jaar, wordt gehoord door de rechtbank, kan de bijzondere curator dit gemotiveerd

de Rechtspraak

versie 1 april 2014
Laatst bijgewerkt op 14 oktober 2014
onderwerp Werkproces benoeming bijzondere
curator o.g.v. art. 1:250 BW
pagina 14 van 14

aangeven in het verslag. Dit geldt ook voor het geval dat de bijzondere curator een nieuw verhoor van de (reeds gehoorde) minderjarige zinvol acht.

De bijzondere curator dient het kind uit te leggen waarvoor het verhoor dient en deze in te lichten omtrent de gang van zaken bij de rechtbank.

Aangezien de bijzondere curator een andere positie heeft dan een advocaat van belanghebbenden/partijen verschijnt hij niet in toga.

Ter zitting licht de bijzondere curator zijn verslag van bevindingen toe en reageert hij op de standpunten van de overige aanwezigen.

Nazorg

Van de bijzondere curator wordt verwacht dat hij na de zitting en de ontvangst van de eindbeschikking de minderjarige niet aan zijn lot overlaat. Voor kinderen is de uitspraak mogelijk moeilijk te lezen en te begrijpen. Het is aan te bevelen ter afronding in een persoonlijk gesprek uitleg te geven over de uitspraak en de consequenties daarvan.